

ומבארת הגמרא: **נפקא מינה**:

א. **למוכרת** את "כתובתה" סתם, שאף תנאי הכתובה היא בכלל המכירה.

ב. **ולמוחלת** את "כתובתה" סתם, שהכל בכלל המחילה.

ג. **ולמורדת** על בעלה [מסרבת להישמע לו]⁽⁷⁾ שפוחתין לה מכתובתה סכום מסוים בכל שבוע, ומלמדנו רבי ינאי שאם כלתה הכתובה — פוחתין לה גם מתנאי הכתובה.

ד. **ולפוגמת**⁽⁸⁾ את התוספת, וכגון שאמרה:

כבר התקבלתי מקצת ממנו, ובעלה טוען שהיא התקבלה את כל כתובתה, הרי זו לא תיפרע אלא בשבועה, וכמו הפוגמת את עיקר כתובתה.⁽⁹⁾

ה. ולא למנה **התובעת** תוספת כתובתה בבית דין, שאין לה מזונות כמו התובעת את עיקר כתובתה בבית דין.⁽¹⁰⁾

ו. ולאשה **העוברת על דת** משה ויהודית שהיא מפסדת אף את התוספת.⁽¹¹⁾

ז. **לשבח** של אלמנה, שאינה גובה את נה-א התוספת מן השבח ששבחו הנכסים לאחר

9. כן פירש רש"י.

ואם תאמר: הלוא משנה היא: היתה כתובתה "אלף זוז" והיא אומרת לא התקבלתי "אלא מנה", הרי שאף הפוגמת מן התוספת — פוגמת היא?!

זה אינו, שהרי יש לפרש שהיא אומרת התקבלתי מנה על חשבון עיקר כתובתי, ולא על חשבון התוספת.

אבל התוספות ישנים דחו פירוש זה, שהרי אף הפוגם שטרו אין המלוה נפרע אלא בשבועה, נמצא שאין זה דין מסוים בכתובה אלא בכל חוב, ואין שייך לומר שהתוספת שם כתובה עליה ולכן מועילה פגימתה.

והתוספות פירשו באופן אחר: איצטריך, דאם פגמה כתובתה לא תגבה גם התוספת אלא בשבועה, אפילו אם היתה הכתובה בשטר אחד והתוספת בשטר אחר.

10. כמבואר בגמרא לעיל נד א "אמר רב יהודה אמר שמואל, התובעת כתובתה בבית דין אין לה מזונות".

11. שנינו במשנה לקמן עב ב: ואלו יוצאות שלא בכתובה, העוברת על דת משה ויהודית

[א מוחלת כתובתה לבעלה יש לה מזונות או לא, והרי מחלה הכל?! אלא ודאי כי קאמר רש"י "וכן מזונות", היינו לומר שהדינין שלהן ככתובה, כגון: שבח, קרקע וזיבורית נוהגים במזונות, אבל לא שיהיו בכלל שם כתובה.

והריטב"א הביא דברי רש"י והקשה עליו, וכתב: אלא הנכון דלענין תוספת איירי בלחוד, דעליה עסקינן השתא, וקרי ליה "תנאי" כתובה" מפני שהוא דבר שמתנה מעצמו; וראה עוד שם בדברי הריטב"א לענין הנדוניא שהכניסה לו.

7. שנינו במשנה לקמן סג א: המורדת על בעלה פוחתין לה מכתובתה שבעה דינרין בשבת, רבי יהודה אומר שבעה טרפעיקין; ובגמרא שם נחלקו אמוראים אם מורדת היא מתשמיש או ממלאכה.

8. שנינו במשנה לקמן פו ב: הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וכו', הפוגמת כתובתה כיצד: היתה כתובתה אלף זוז, ואמר לה התקבלת כתובתיך, והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה; ומתבאר בגמרא שם [פו ב], ששבועה זו מדרבנן היא.